

DE HEER IS UW BEWAARDER

Toen Jaap Wierda den vierden dag na zijn ontslag de smalle straat naar huis insloeg, stond zijn moeder niet als de vorige dagen weer in de deur, om hem op te wachten.

En toen hij binnenkwam in de lage kamer, bleef ook de vraag achterwege of hij werk had gevonden.

Vrouw Wierda voelde, dat het beter was, er niet meer over te spreken, of Jaap moest er zelf over beginnen.

Maar Jaap had de stille natuur van zijn vader, die zijn leven door een gesloten mensch was geweest, en hij zweeg. Hij aanvaardde de feiten, zoals ze waren.

Tegen de crisis was niet op te roeien en met praten en klagen kwam je niet verder.

Werk zoeken was het eenige wat je doen kon.

Maar zijn moeder had nog een anderen pijl op haar boog. Zij zocht in deze dagen de stilte vaker dan anders, zij zocht God. Een kinderhart, dat hoog en recht op in het leven stond en vocht om te ontkomen aan den honger. En een kinderlijk moederhart, dat geknield bad om uitkomst.

De vijfde dag ging voorbij als de vierde en de zesde als de vijfde.

De zoon vocht en de moeder bad, maar de strijd werd niet beslist en de verhooring bleef nog achterwege.

Toen kwam de zevende dag.

Het jonge licht van den zomermorgen stond klaar en stralend in de kamer, toen Jaap de deur achter zich dichtsliep. Hij begon te loopen door de morgenstille straten.

Waar lag het einde van dezen tijd van nietsdoen?

Nog veertien dagen en dan zou het geld op zijn. Moeders pensioentje was nauwelijks toereikend voor één mensch.

En nu liep hij hier, zijn jonge, sterke handen zonder werk. Het kon nog een dag duren, het kon nog een week duren, maar het kon ook nog een jaar duren.

En op dat laatste was veel kans. Hij zag het donker in.

Moeder was anders. Ze aanvaardde de feiten evengoed als hij. Ze vroeg hem niet meer naar z'n bevindingen van den dag.

Ze vond het verdrietig, maar ze zag alles in een ander licht, vreugdevoller en blijder. Ze leefde in de diepe overtuiging, dat God zou zorgen.

Hij had het gedaan, toen haar man stierf en ze, bijna zonder inkomsten achterbleef. Hij zou het ook nu doen.

Jaap begreep haar niet. Hij stond er nog te ver vandaan.

Het geheim van zijn moeders geloof vermocht hij niet te ontdekken. Moeder hield geen rekening met de werkelijkheid, meende hij. Maar daarin vergiste hij zich.

Ze hield wel degelijk haar oogen gericht op de toekomst.

En ze rekende ook wel uit, hoeveel dagen het nog gaan zou.

En ze kwam tot de slotsom, dat het er niet veel meer waren.

Maar er ging geen dag voorbij, of ze bracht alle noodden dringend voor God.

En haar gebed eindigde nooit met de vraag:

„Heere, zorg voor ons, voor Jaap en voor mij,” maar het eind was altijd, in volkomen vertrouwen: „Heere, wij weten nog niet, hoe het komen zal, maar dat Gij voor ons zorgen zult, weten wij.”

Het was een lange weg naar het adres, waar werk open was. Maar Jaap maakte niet veel haast, om er te komen. Het was nog vroeg . . . en hij had den tijd.

Misschien was het ook al weer weggegeven aan een ander. Ze liepen bij bosjes rond, werklooze schilders.

Op de gracht, waar hij zijn moest, begon hij te zoeken.

Moedeloos las hij de nummers, hij moest op 446 zijn.

't Zou natuurlijk wel weer niets worden. 't Werd nooit wat.

Hoeveel anderen liepen er ook niet rond? Misschien met veel meer getuigschriften, van ambachtsscholen en bazen.

Maar waarom miste hij het kinderlijk vertrouwen, dat moeder wel bezat?

Die vraag kwam tegenwoordig zoo dikwijls bij hem op.

Och, hij geloófde nog wel in Gods besturende hand.

Maar waarom werd die nu niet naar hem uitgestoken? God wist immers, beter dan iemand anders het kon weten, dat de nood zoo schrikkelijk hoog begon te worden?

Hij kon er niet bij. Het verwarde hem.

Vroeger, o, vroeger, toen kon hij na elken dag inniger danken: „Vader in den hemel, wij danken U, dat Uw handen weer over ons zijn geweest.”

En nu?

Hij moest bekennen, nu dankte hij nooit meer. Nu vroeg hij alleen om uitkomst, om redding, om te ontkomen aan den honger. Maar was dat goed?

Weer moest hij een ontkennend antwoord geven.

O, ja, bidden om uitkomst kon niet verkeerd zijn. God eischte het. Maar hij vergat, dat toch vóórrop moest staan, elken dag opnieuw, een danken voor de bewaring van zijn leven en dat van moeder. Voor het voedsel, dat hij toch nog nooit had hoeven missen.

Even streek een gevoel van schaamte langs zijn hart.

Maar tóch . . . hij kon nog niet beginnen, zich vast te klemmen aan het geloof, dat alles goed zou komen dat God hem niet zou loslaten.

De benauwende werkelijkheid stond tē dicht voor hem.

Vier-honderd-zesenvestig. Hier was het dus.

S. Roomers las hij op de matglazen deur.

Een oogenblik moest hij wachten.

Hij trof het, dat de baas juist even thuis was, anders had hij wellicht terug moeten komen.

Er was werk voor minstens drie maanden.

Een loonovereenkomst was gauw gesloten. 't Was niet veel, wat hij kon verdienen, maar genoeg om van te leven.

Hij vroeg naar het werk.

„De Luthersche kerk op den Noorddam moet opgekalefaterd. Voor 't torenwerk heb ik nog niemand. Je moet het dus hoog zoeken,” schertste hij, zonder te zien, dat Jaaps gezicht verdonkerde.

„En dan later binnen,” vervolgde hij.

„Maandag beginnen, om half zes moet je er zijn.”

Vijf minuten later stond Jaap weer buiten.

Nu had hij werk. Vijftien gulden in de week verdiende hij.

't Gevaar voor honger was weg.

Maar de aard van z'n nieuwe werk zat hem dwars.

„Torenwerk,” had de baas gezegd.

En hij had altijd last van duizelingen, van vroeger al.

Eigenlijk dwaas voor een schilder, bedacht hij spottend.

Maar z'n vorige bazen, toen hij nog woonde in z'n geboortedorp en den laatsten keer hier in de stad, hadden er rekening mee gehouden en hem meestal werk opgedragen, dat laag was. Maar dat had hij nu niet durven vertellen.

Hij zou dan groote kans geloopt hebben, bedankt te worden.

En hij schold zichzelf voor een zwakkeling.

Maar het angstgevoel in zijn hart zweeg niet.

En den weg naar huis liep hij niet zóó vreugdevol en licht, als hij zou hebben gedaan, wanneer hij ander werk zou hebben gehad.

Voor het raam wachtte moeder.

Toch sloeg er nu een gevoel van blijdschap langs zijn hart, toen hij bedacht, dat hij haar nu eindelijk een betere tijding kon brengen.

Hij liep op haar toe en legde zijn groote handen op haar schouders.

Ze keek hem aan, verrast.

„Jaap, heb je werk?” vroeg ze toen.

Hij knikte verheugd, vertelde van zijn bevindingen van den morgen.

Maar hij verzweeg z'n gedachten, die hij had gehad op zijn tocht door de stad en ook verzweeg hij den aard van zijn nieuwe werk. Om dat te vertellen was 't nog vroeg genoeg.

Onder het middageten praatte moeder opgewekt over het nieuwe begin, dat nu komen ging en zachter voegde ze er aan toe: „Zie je nu wel, Jaap, dat God altijd zorgt; alleen, wij hebben niet den tijd te bepalen, dat doet God Zelf.

„Vanmorgen, toen je weg was, had ik zoo het gevoel, dat die tijd nu wel aanstaande zou zijn, want de Heer wist, dat we Zijn hulp zoo noodig hadden.”

Jaap antwoordde niet veel.

Hij begreep zoo weinig van Gods bedoelingen.

Zeker, nu was de uitkomst gekomen.

Ze ontkwamen aan den honger.

Maar waarom moest hij nu werk krijgen, dat zoo moeilijk voor hem was? Wat kan dáár nu Gods bedoeling van zijn? Hij begreep het niet.

En hij kon nog niet instemmen toen moeder las, niet zooals anders 's middags uit Romeinen, maar Psalm acht-en-zestig berijmd, het tiende vers.

En moeders dankgebed gleed langs hem heen.

Hij kon nog niet zien de waarde van dit nieuwe begin.

's Avonds vertelde hij haar van zijn angst voor het nieuwe werk.

Ze antwoordde niet veel, liet hem uitpraten, ook toen hij zei te twijfelen aan Gods goede bedoeling.

Ze voelde wel, ze kon dien angst moeilijk wegpraten. Ze kon alleen bidden, dat God dien angst uit zijn hart zou weg-nemen.

De Zaterdag kwam en ging.

Jaap hoefde er nu niet meer op uit om werk.

Achter in het tuintje werkte hij, hij sprak niet met zijn moeder, en over het werk; dat hij Maandagmorgen moest beginnen, praatte hij heelemaal niet.

De Zondag kwam.

Twemaal ging hij met moeder naar de kerk. Maar beide keeren raakte het woord niet zijn hart. Het gleed langs hem heen en liet hem onbewogen.

Na het avondeten nam moeder niet zooals anders den Bijbel.

„We zullen dezen keer vanavond lezen,” zei ze alleen.

Hij sloeg er weinig acht op, dankte mechanisch.

En met moeder zat hij voor het raam van de kleine kamer, ieder met een krant. Maar ze lazen niet.

Jaap dacht aan morgen.

Een nieuw begin was het, maar het werk, o, als dat maar

anders was. Boven op den toren zou hij moeten zijn; hij was er gisteren eens langs geloopt en het zien van de gladde spits had zijn angst nog vergroot.

En vrouw Wierda?

Ze had het middel gevonden om den angst uit Jaaps hart weg te nemen.

Morgen, als hij boven in de lucht, boven het ratelende stads-rumoer zou staan, zou zij aan den voet van den toren zijn en ze zou naar hem wuiven met haar witten zakdoek. Dat zou hem een veilig gevoel geven en het minder moeilijk voor hem maken.

Toen nam ze den Bijbel en begon te lezen; Psalm honderd-één-en-twintig.

Verwonderd keek Jaap op. Rustig klonk haar stem.

Sterker werd die, toen ze kwam aan: „Hij zal uwen voet niet laten wankelen, uw Bewaarder zal niet sluimeren...”

De Heere is uw Bewaarder, de Heere is uw schaduw aan uw rechterhand.”

Beschaamd boog Jaap het hoofd.

Zóó was moeder, ze vertrouwde op God.

En heel helder, en sterk klonk haar stem, toen ze las: „De Heere zal u bewaren van alle kwaad, uw ziel zal Hij bewaren.

De Heere zal uwen uitgang en uwen ingang bewaren, van nu aan tot in eeuwigheid.”

Er stond in het kleine kamertje een lange stilte.

Moeder zei niets en Jaap zei niets.

Ze voelden beiden, nu hoefden ze niets te zeggen. God Zelf had duidelijk gesproken.

„Van nu aan tot in eeuwigheid.”

Vandaag dus en morgen en altijd; tot in eeuwigheid.

Toen vertelde moeder, dat ze morgen een paar maal beneden aan den toren zou zijn en naar hem wuiven.

Near een schilderij van Louis Apol

Hij antwoordde niet.

Met moeite wrong hij een vreemd gevoel in zijn keel terug. Het maakte hem allemaal beschaamd. Nu zag hij duidelijk: Het nieuwe begin k6n ook niet goed zijn, omdat hij het had willen beginnen z6nder God. Toen hij naar bed ging, kuste hij zijn moeder eerbiedig op haar voorhoofd.

Toen Jaap dien morgen hoog in de lucht zijn werk deed, zei hij een paar maal zacht voor zich heen: „Hij zal uwen voet niet laten wankelen” en „de Heere zal u bewaren, van nu aan tot in eeuwigheid.”

Twemaal keek hij naar beneden, naar den voet van den toren. Daar stond moeder, een kleine, donkere stip, en het witte wuiven van haar hand gaf hem een veilig en vertrouwd gevoel. Nu wist hij, dat het nieuwe begin een goed begin was, omdat hij het begonnen was met God.

BERT BAKKER

GROOTE MANNEN

(Slot.)

PSYCHOLOGISCH BENADERD

Twee incidenten, die belangrijk tot de evolutie in het leven van *Goering*, den man met de mooie uniformen, hebben bijgedragen, vonden plaats in 1918, kort na den wapenstilstand. Als vliegtuigeskader-aanvoerder had hij zich in den wereldoorlog zeer geweeerd. Drie-en-twintig machines heeft hij neergeschoten!

Hij weigerde te demobiliseeren en zijn machines uit te leveren, tot hij eindelijk in de omgeving van Darmstadt gedwongen werd te landen. Hij nam afscheid van zijn mede-officieren en toastte op den dag, dat Duitschland de suprematie in de lucht zou bezitten. Zijn machines werden vernietigd. Daar is hij nooit overheen gekomen. Het werd voor hem een psychologische schok, waarvan hij zich nooit geheel heeft weten te herstellen. Zijn tegenwoordig hartstochtelijke streven, een groote, nieuwe luchtvloot te bouwen, is de schadeloosstelling daarvoor. Nadat hij in Berlijn teruggekeerd was in '18, zag een bende socialisten hem nog in uniform loopen, en rukte met geweld zijn officiers-insignes van zijn tuniek.

Zijn haat tegen de socialisten, die van een psychopathische diepte is, dateert van dat oogenblik.

Dit voorval is belangrijk voor de geschiedenis van de Nazibeweging. Eenmaal in het bezit van zijn indrukwekkende collectie functies, is hij al gauw beroemd geworden om de variatie en de kleurenpracht van zijn uniformen, zijn manie voor vertoon in kleeren, zoowel als behuizing.

Goering

Hij heeft zich gewroken door zijn uniformen, maar meer nog door zijn meedoogenloos optreden tegen de gehate socialisten.

Dr Goebbels is met een horrelvoet geboren. Dat is de belangrijkste factor in zijn leven. Het verklaart veel van zijn persoon en levensloop.

Kreupel, 'n dwerg onder de reuzen - hij is nauwelijks 1.55 M., - moest hij zijn weg banen door bekwaamheid, intellect en samenzwering.

Toen zijn klasgenooten ten oorlog trokken, moest hij thuis blijven, omdat hij mismaakt was.

Zijn horrelvoet heeft zijn ambitie verhoogd en ook zijn haat tegen gezonde menschen; hij is de kwaadaardigste man uit de partij, 6n de meest ontwikkelde. Zijn oratorische en journalistieke kracht overtreft die van ieder ander in Duitschland.

Hij is de regisseur geworden van de Nazi-partij. Hij heeft de techniek der groote massabijeenkomsten uitgevonden. Hij is als Rijksminister van Propaganda en Volksvoorlichting de onbetwiste heerscher van pers en radio. Er mag in het Derde Rijk niets gedrukt worden buiten zijn toestemming; hij is zelfs vrij, de woorden zijner medeministers aan banden te leggen.

Op dezelfde wijze heeft hij schouwburgen en bioscopen onder zijn contr6le, evenals de meeste muzikale, artistieke, cultureele, en zelfs wetenschappelijke gebeurtenissen. „Hij heeft voor vijf-en-zestig millioen Duitschers een geestelijk dwangbuis gemaakt.”

Hij, de mismaakte, heeft zich door zijn ambitie en intellect gewroken op den spot zijner makkers om zijn lichamelijke minderwaardigheid!

Dit waren, zeer verkort, enkele gegevens over de leiders onzer Oosterburen, die ons uitteraard het meest zullen interesseeren.

De verleiding is groot, u mee te laten genieten van wat Gunther vertelt over Mussolini, den zoon van den anarchistischen dorpsmid; den kleinen, geloovigen Dolfuss; den schoenlapperszoon Stalin, die tot zijn 19de jaar voor geestelijke studeerde; den slotemakersleerling-autodidact Masarijk, die een der geleerdste mannen van zijn tijd werd en de beminde president van Tsjecho Slowakije; den als student gedeporteerden Pilsoedski, met zijn adem-benemende, pathologische woede-uitbarstingen;— maar lees zelf dit verhelderende boek, en gun u zelf een paar avonden van meeslepende lectuur. Een staatkundige geschiedenis, die boeiender is dan een roman!

G. J. P.

Goebbels